

Aztán megkaptuk

PUBLICISZTIKA - ELSŐ OLDAL - LXIII. évfolyam, 44. szám, 2019. október 31.

Almási Tamás rendszerváltásról szóló dokumentumfilm-sorozatának kezdő jelenetében Ózdról érkezett kohászdelegáció tagjai meditálnak fülledt késő délután a Parlament lépcsőin arról, amiről válságos, nehéz időben munkásdelegáció torokszorító ismétlődéssel mindig is meditált – valószínűleg ez a sorsa: illik-e zakó nélkül belépni hivatali szobába. 1988 van, a miniszterelnök Németh Miklós. Arról akartak vele tárgyalni, hogy mi lesz Ózd és vele együtt az ózdiak sorsa, akiknek jóformán egyetlen munkalehetőségük a kohó volt. Végül bementek a szobába, helyet foglaltak, de sokra nem mentek. A kormányfő arról a keserves tényről tájékoztatta őket, hogy Ózdon a termelés veszteséges, ezt tovább nem lehet tartani. A kormány igyekszik ugyan befektetőt találni, de nem lesz könnyű. Mire vége lett a napnak, a delegáció üzemi kisbusza már Ózd felé tartott, mire az évtizednek vége lett, Ózdon tizenötezer munkanélküli próbált takarításból meg őrző-védő munkából megélni, aztán eljutottunk a máig, amikor már senki nem fogadja őket, és szóba se állnak velük.

Almási filmjében Németh Miklós együttérzőn, de tárgyyszerűen mondja a kohászoknak, hogy egészen más világ jön, meg kell élni a piacon, a kormányzat legfőljebb enyhíteni képes a várható nehézségeket, de ez nem jelenti azt, hogy mindent meg tud oldani. Sőt, nehéz idők jönnek. Megfog az őszinteség, talán túlságosan is határozottan beszél velük. Viszont a tárgyalás végére nem marad kétség: mindenki tudja, mire számíthat, nem sok jóra. Javaslom megnézni a filmet, a rendszerváltás kevés hiteles filmes dokumentációjának egyike, legfőljebb, ha Schiffer Pálnak egy videotonos szerelőbrigád történetét feldolgozó sorozata hasonlítható hozzá.